

NPO DETAILANALYSE

2024-08-15_AT_300014547

Uitzending: NPO-Sending | 2024-08-15 | Geanalyseerd op: 2026-05-22 19:59

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

3.3/10

Lichte onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Midden</i>	<i>Midden</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

4.5 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof (aangetreden juli 2024) is een extraparlamenteair kabinet bestaande uit PVV, VVD, NSC en BBB. Premier Dick Schoof is partijloos. De PVV is met 37 zetels de grootste regeringspartij. De oppositie wordt aangevoerd door GL-PvdA (25 zetels), gevolgd door D66, CDA, SP, PvdD, CU, SGP, FvD, DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1.1	5	Oppositie	Sociaaleconomisch links, anti-markt
GL-PvdA	2.4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, sociale rechtvaardigheid, humanaan asiel
PvdD	2.5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat, links-progressief
D66	4.8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU, onderwijs
CDA	5.5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden-rechts
NSC	5.8	20	Regering	Bestaanszekerheid, rechtsstaat, gematigd rechts
CU	6.0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal, midden-rechts
VVD	7.0	24	Regering	Liberaal-rechts, vrije markt, streng migratiebeleid
BBB	7.5	7	Regering	Agrarisch-populistisch, boerenbelangen, EU-kritisch
SGP	7.8	3	Oppositie	Reformatorisch, traditioneel-conservatief
PVV	9.2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, asielstop, nationaal-populistisch
FvD	9.5	3	Oppositie	Extreemrechts, soevereiniteit, anti-establishment

De belangrijkste politieke conflictlijn betreft migratie en asielbeleid: het kabinet-Schoof streeft naar een historische asielcrisismaatregelen, terwijl de oppositie (met name GL-PvdA en D66) pleit voor een humaner beleid. Een tweede spanningslijn betreft klimaat en stikstof: de coalitie wil af van strenge klimaatregels en beschermt boerenbelangen, terwijl linkse partijen verdergaande klimaatmaatregelen eisen. Ten derde speelt de bezuinigingsdiscussie: het kabinet bezuinigt op ontwikkelingssamenwerking en publieke voorzieningen, wat tot scherpe oppositie leidt. Tot slot staat de positie van de NPO zelf onder druk: PVV heeft de publieke omroep herhaaldelijk als "linkse omroep" bestempeld.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist. Het NPO-systeem is gefragmenteerd: omroepverenigingen zoals AVROTROS hebben eigen redactionele verantwoordelijkheid, maar vallen onder het overkoepelende pluralismevereiste. EenVandaag is een actualiteitenprogramma van AVROTROS dat dagelijks op NPO1 wordt uitgezonden.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. Partijprogrammapositie
VVD	0	Niet direct aan bod gekomen; migratiebeleid zijdelings aangestipt (13:20-16:24) zonder expliciete VVD-positie — niet van toepassing
PVV	-1	13:20 "Nederland als nooit tevoren een migratieland is geworden" — PVV-kernpositie (asielstop, grenzen dicht) niet weergegeven; migratiegroei wordt neutraal-positief geframed zonder PVV-perspectief — weggelaten
GL-PvdA	+1	Humaan asielbeleid impliciet aanwezig via toon over vluchtelingen Soedan (04:48-12:55); geen expliciete partijpositie maar framing sluit aan bij GL-PvdA-narratief — gedeeltelijk correct
NSC	0	Niet aan bod gekomen — niet van toepassing
D66	0	Kennismigranten positief benoemd (15:36) wat aansluit bij D66-positie, maar zonder expliciete partijverwijzing — niet van toepassing
BBB	-1	Agrarische en ruimtelijke belangen niet vertegenwoordigd in bevolkingsdiscussie; BBB-kernpositie over voedselzekerheid boven klimaat volledig afwezig — weggelaten
CDA	0	Niet aan bod gekomen — niet van toepassing
SP	0	Niet aan bod gekomen — niet van toepassing

Samenvatting Partijbias

- Nauwkeurigste weergave: GL-PvdA (Score +1) — toon over vluchtelingen en migratie sluit impliciet aan bij progressief narratief
- Sterkste vertekening: PVV (Score -1) en BBB (Score -1) — beide regeringspartijen worden niet geciteerd of vertegenwoordigd in de migratiediscussie
- Gemiddelde afwijking van 0: 0.3
- Conclusie: De uitzending behandelt geen expliciete partijpolitieke standpunten, maar de framing van migratie als demografisch-economisch fenomeen (13:20-16:24) sluit structureel aan bij progressief-liberale perspectieven. De kernposities van de twee grootste regeringspartijen (PVV: asielstop; BBB: voedselzekerheid) zijn volledig afwezig in de bevolkingsdiscussie, terwijl kennismigratie positief wordt geframed conform D66/VVD-positie.

Links-Rechts-Algehele Tendens

TENDENTIESCORE: +0.8

INDELING: Licht links-begunstigend

Motivering: De uitzending behandelt migratie als een demografisch-economisch vraagstuk waarbij groei als neutraal of positief wordt gepresenteerd, zonder de politieke controverses hierover te benoemen. De vluchtelingenproblematiek in Soedan wordt empathisch geframed, wat aansluit bij progressieve narratieven. Rechtse en populistische perspectieven op migratiebeheer ontbreken volledig, terwijl de staatscommissie-aanbeveling voor "gematigde groei" als vanzelfsprekend wordt gepresenteerd.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: EenVandaag
- Datum: 15.08.2024
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/Reporter: Twee presentatoren (namen niet vermeld in transcript; één mannelijke, één vrouwelijke stem — "Whitney" genoemd bij bevolkingssegment); fotograaf Joost Bastmeijer als verslaggever Soedan
- Geïnterviewde personen:

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek Spectrum
Nick Hendriks	Mpox-patiënt (2022)	Geen	Neutraal/persoonlijk
Niet genoemde arts/infectioloog	Medisch expert mpox	Niet vermeld	Neutraal-medisch
Derk Segaar	Woordvoerder/medewerker Rode Kruis	Rode Kruis Nederland	Humanitair-neutraal
Joost Bastmeijer	Fotograaf/journalist	Volkscrant	Links-liberaal mediacontext
Niet genoemde demograaf	Demograaf	Niet vermeld	Academisch-neutraal
Niet genoemde planoloog	Planoloog	Niet vermeld	Academisch-neutraal
Niet genoemde waterexpert	Waterkeringen/veiligheid	Niet vermeld (vermoedelijk Deltares of waterschap)	Technisch-neutraal
Paul Smeets	Bewoner Geul-gebied	Geen	Neutraal/persoonlijk
Detlev Hagenaars	Hulpverlener overstromingen 2021	Niet vermeld	Neutraal/professioneel
Hilde Stroot	Bewoner uiterwaarden Arnhem	Milieudefensie-sympathisant	Links-ecologisch
Geert (achternaam onbekend)	Bewoner uiterwaarden Arnhem	Geen	Neutraal/persoonlijk

Hoofdthema

De uitzending behandelt vier afzonderlijke onderwerpen: (1) de mpox-uitbraak en WHO-noodsituatie, (2) de humanitaire crisis in Soedan, (3) Nederland bereikt 18 miljoen inwoners en de demografische uitdagingen, en (4) waterveiligheid en overstromingsrisico's in Nederland.

Relevante Perspectieven voor een Evenwichtige Uitzending

- [A] Medisch-epidemiologisch perspectief op mpox: transmissieroutes, risicogroepen, vaccinatiebeleid
- [B] Politiek perspectief op mpox-vaccinatiebesluit: waarom heeft het nieuwe kabinet nog geen besluit genomen?
- [C] Humanitaire organisaties over Soedan: concrete hulpbehoeften en financieringstekorten
- [D] Politiek perspectief op Nederlandse ontwikkelingssamenwerking: bezuinigingen kabinet-Schoof

[E] Demografisch-economisch perspectief op bevolkingsgroei: arbeidsmarkt, vergrijzing, woningtekort

[F] Politiek perspectief op migratie: zowel pro-migratie als anti-migratie standpunten

[G] Bewoners en gemeenten over waterveiligheid: zelfredzaamheid vs. overheidsverantwoordelijkheid

[H] Technisch-hydrologisch perspectief: dijkversterkingsprogramma's, klimaatadaptatie

[I] Juridisch perspectief: Raad van State-uitspraak over bouwen in uiterwaarden

[J] Economisch perspectief: kosten van klimaatadaptatie vs. schade door overstromingen

Toetsing: Werd elk perspectief behandeld?

[A] BEHANDELD

Tijdstempel: 00:08–04:42 — Citaat: "Je kan het via handen geven oplopen... als iemand pokkenafwijkingen in de handpalm heeft." — Beoordeling: Transmissieroutes en risicogroepen worden adequaat behandeld door een medisch expert.

[B] AANGESTIPT

Tijdstempel: 03:26–03:37 — Citaat: "Het nieuwe kabinet heeft daar nog geen besluit over genomen." — Beoordeling: Het feit wordt vermeld maar er is geen politieke duiding of reactie van het kabinet opgenomen.

[C] BEHANDELD

Tijdstempel: 08:45–12:55 — Citaat: "Negen van onze hulpverleners zijn omgekomen dit jaar alleen al." — Beoordeling: Rode Kruis-medewerker geeft concreet beeld van hulpbehoeften en gevaren.

[D] AANGESTIPT

Tijdstempel: 11:24–11:31 — Citaat: "Nederland heeft een nieuw kabinet, maar de opvang van vluchtelingen en ontwikkelingssamenwerking staat niet echt op nummer 1." — Beoordeling: Politieke context wordt aangestipt maar niet verder uitgediept; geen reactie van het kabinet.

[E] BEHANDELD

Tijdstempel: 13:00–16:24 — Citaat: "De uitdaging die een groeiende bevolking biedt, ligt meer in de verhouding." — Beoordeling: Demografisch en planologisch perspectief wordt uitgebreid behandeld.

[F] WEGGELATEN

Tijdstempel: 13:20–16:24 — Citaat: "Nederland als nooit tevoren een migratieland is geworden." — Beoordeling: Migratie wordt uitsluitend demografisch-economisch geframed; politieke controverses over migratiebeperking (PVV, BBB) volledig afwezig.

[G] BEHANDELD

Tijdstempel: 19:46–25:15 — Citaat: "Mensen moeten zelfredzaam worden en eigen verantwoordelijkheid nemen. Maar tegen die massa water ben je echt niet als particulier opgewassen." — Beoordeling: Spanning tussen zelfredzaamheid en overheidsverantwoordelijkheid wordt concreet belicht.

[H] BEHANDELD

Tijdstempel: 17:27–19:27 — Citaat: "Dit is de Geodesign Barrier. Een kering die je snel kan opzetten." — Beoordeling: Nieuwe waterkeringstechnieken worden uitgebreid gedemonstreerd.

[I] AANGESTIPT

Tijdstempel: 23:04–23:13 — Citaat: "De Raad van State oordeelde dat er gewoon in de uiterwaarden gebouwd mag worden." — Beoordeling: Uitspraak wordt vermeld maar juridische redenering niet toegelicht.

[J] WEGGELATEN

Tijdstempel: n.v.t. — Citaat: n.v.t. — Beoordeling: Kosten-batenanalyse van klimaatadaptatie vs. overstromingsschade ontbreekt volledig.

Volledigheidscore: 6/10

Motivering: De uitzending behandelt de meeste technische en humanitaire perspectieven adequaat, maar laat politieke perspectieven op migratie en kabinetsbeleid grotendeels achterwege. Het ontbreken van een economische

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

analyse van klimaatadaptatie en het volledig weglaten van het politieke migratiedebat zijn significante lacunes voor een actualiteitenprogramma met een pluralismeverplichting.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENSELECTIE

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Niet genoemde infectioloog/arts (mpox-segment)

Tijdstempel: 01:19–04:14

Uitspraak

"Je kan het via handen geven oplopen... als iemand pokkenafwijkingen in de handpalm heeft."

Inkadering

Medisch expert, vermoedelijk verbonden aan GGD of academisch ziekenhuis; geen naam of instelling vermeld

Ontbrekende tegenstem: Viroloog met afwijkende inschatting van risico voor algemene bevolking vs. specifieke risicogroepen

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: Onbekend — naam en instelling niet vermeld; vermoedelijk publiek gefinancierd (GGD/UMC)

Welk belangenconflict volgt hieruit? Minimaal bij publiek gefinancierde medische expert

(b) MANDAAT: Compatibel met neutrale inschatting van transmissierisico's

D1 Belangenconflict: +1 — Geen commercieel belang zichtbaar

D2 Persoonlijk risico: +1 — Publieke uitspraak over gevoelig onderwerp

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Medisch expert over medisch onderwerp

D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend, geen eerdere uitspraken beschikbaar

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend feitelijk

D6 Bronniveau: 0 — Secundair (geen primaire studie geciteerd)

TOTAAL: +5 → BRONLICHT: GROEN

(c) VAKBEKWAAMHEID: Wordt de inschatting als neutraal geframed? Ja, adequaat — geen structureel partijdige positie zichtbaar

Expert 2: Derk Segaar (Rode Kruis)

Tijdstempel: 08:45–12:55

Uitspraak

"Negen van onze hulpverleners zijn omgekomen dit jaar alleen al."

Inkadering

Woordvoerder/medewerker Rode Kruis Nederland; humanitaire organisatie met eigen fondsenwervingsbelang

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: Rode Kruis Nederland — deels publiek (ministerie Buitenlandse Zaken), deels private donaties

Welk belangenconflict volgt hieruit? Rode Kruis heeft institutioneel belang bij het benadrukken van de ernst van crises om donaties te werven; Segaar noemt expliciet gironummer 881 (12:33)

(b) MANDAAT: Niet volledig compatibel met neutrale inschatting — organisatie heeft fondsenwervingsdoelstelling

D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel fondsenwervingsbelang; gironummer expliciet genoemd

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- D2 Persoonlijk risico: +1 — Publieke uitspraken over gevaarlijk werk
D3 Vakbekwaamheid: +1 — Directe veldervaring in crisisgebied
D4 Meningsconsistentie: +1 — Rode Kruis-positie consistent met humanitaire missie
D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van emotionele appels en concrete cijfers
D6 Bronniveau: 0 — Secundair (eigen organisatie-informatie)

TOTAAL: +2 → BRONLICHT: GEEL

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** Wordt de inschatting als neutraal geframed? Ja — Segaar wordt als "Rode Kruis"-vertegenwoordiger geïntroduceerd, maar het fondsenwervingsaspect wordt niet kritisch bevraagd

Expert 3: Niet genoemde demograaf (bevolkingssegment)

Tijdstempel: 13:19–13:49

Uitspraak

"Ik denk dat Nederland als nooit tevoren een migratieland is geworden."

Inkadering

Demograaf, naam en instelling niet vermeld

Brondieptecheck:

(a) **FINANCIERING:** Onbekend — vermoedelijk universitair of CBS-gelieerd

(b) **MANDAAT:** Compatibel met demografische analyse; politieke duiding valt buiten mandaat

- D1 Belangenconflict: +1 — Geen zichtbaar commercieel belang
D2 Persoonlijk risico: 0 — Neutrale academische uitspraak
D3 Vakbekwaamheid: +2 — Demograaf over demografisch onderwerp
D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend
D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Feitelijk, cijfermatig
D6 Bronniveau: +1 — Verwijst naar CBS-data

TOTAAL: +5 → BRONLICHT: GROEN

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** Wordt de inschatting als neutraal geframed? Ja — maar de politieke implicaties van de uitspraak worden niet bevraagd

Ontbrekende expertengroepen:

- Infectioloog met afwijkende risicoanalyse voor algemene bevolking (mpox)
- Politicoloog of migratiedeskundige met kritisch perspectief op bevolkingsgroei
- Hydroloog met langetermijnperspectief op zeespiegelstijging en dijkfinanciering

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Niet genoemde infectioloog/arts (mpox-segment)	+1	+1	+2	0	+1	0	+5	GROEN
Derk Segaar (Rode Kruis)	-1	+1	+1	+1	0	0	+2	GEEL
Niet genoemde demograaf (bevolkingssegment)	+1	0	+2	0	+1	+1	+5	GROEN

Samenvatting: De expertselectie is overwegend technisch-humanitair van aard en mist politieke en kritische tegengeluiden. De Rode Kruis-expert heeft een niet-benoemd fondsenwervingsbelang (GEEL), terwijl medische en demografische experts adequaat zijn geselecteerd (GROEN).

2. BRONSELECTIE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: WHO (Wereldgezondheidsorganisatie)

Tijdstempel: 00:13 — Uitspraak: "wordt door de Wereldgezondheidsorganisatie een internationale noodsituatie genoemd."

(a) Financiering en beheer: VN-orgaan, gefinancierd door lidstaten en private donoren (o.a. Bill & Melinda Gates Foundation)

(b) Structureel belangenconflict: WHO heeft institutioneel belang bij het serieus nemen van haar eigen noodsituatieverklaringen; geen commercieel belang

(c) Ontbreekt een bron die een tegengesteld standpunt zou onderbouwen? Ja — geen kritische epidemioloog die de proportionaliteit van de WHO-verklaring voor Europa bevrage

Bron 2: Rode Kruis (via Derk Segaar)

Tijdstempel: 08:45 — Uitspraak: "We zijn een van de weinige organisaties die in alle provincies binnen Soedan nog actief is."

(a) Financiering: Deels ministerie Buitenlandse Zaken, deels private donaties

(b) Structureel belangenconflict: Fondsenwervingsbelang — gironummer 881 expliciet genoemd (12:33); organisatie profiteert van publieke aandacht voor crises

(c) Ontbreekt een tegengestelde bron? Ja — geen onafhankelijke evaluatie van Rode Kruis-effectiviteit in Soedan

Bron 3: Staatscommissie bevolkingsgroei

Tijdstempel: 14:41–15:06 — Uitspraak: "Kies politiek voor een gematigde groei."

(a) Financiering: Ingesteld door Tweede Kamer, publiek gefinancierd

(b) Structureel belangenconflict: Commissie-aanbevelingen worden als vanzelfsprekend gepresenteerd zonder politieke context

(c) Ontbreekt een tegengestelde bron? Ja — geen econoom die de economische noodzaak van hogere bevolkingsgroei verdedigt

Geruchtcontrole (strafpunten): Geen expliciete geruchten zonder primaire bron aangetroffen in het transcript. Wel wordt bij mpox gesteld: "Maar waarschijnlijk zijn er veel meer gevallen die nooit geregistreerd zijn" (01:53) — dit is een aannemelijke epidemiologische aanname maar wordt niet onderbouwd met een primaire studie.

Gerucht 1 (beperkt):

Tijdstempel: 01:53

Bewering: "Maar waarschijnlijk zijn er veel meer gevallen die nooit geregistreerd zijn."

Woordmarkering: "waarschijnlijk"

Primaire bron aanwezig: Nee — geen studie of rapport geciteerd; +0.5 strafpunt (aannemelijke aanname, geen harde bewering)

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: De bronselectie is beperkt tot humanitaire organisaties, overheidscommissies en anonieme experts. Het fondsenwervingsbelang van het Rode Kruis wordt niet kritisch bevraagd, en alternatieve perspectieven op WHO-verklaringen en bevolkingsgroei ontbreken.

3. TIJDSVERDELING

3/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Mpox-segment (totaal ca. 4:42): Medisch expert ca. 2 min. (43%), patiënt Nick Hendriks ca. 1.5 min. (32%), presentator ca. 1 min. (21%), overig ca. 0.2 min. (4%)
- Soedan-segment (totaal ca. 8:10): Derk Segaar (Rode Kruis) ca. 3.5 min. (43%), Joost Bastmeijer (voice-over/citaten) ca. 2.5 min. (31%), presentator ca. 1.5 min. (18%), vluchtelingencitaten ca. 0.7 min. (8%)
- Bevolkingssegment (totaal ca. 3:25): Demograaf ca. 0.5 min. (15%), planoloog ca. 1 min. (29%), bedrijfswoordvoerder ca. 0.5 min. (15%), presentator/voice-over ca. 1.4 min. (41%)
- Waterveiligheidssegment (totaal ca. 8:30): Waterexpert ca. 2 min. (24%), bewoners (Smeets, Stroot, Geert) ca. 3 min. (35%), hulpverlener Hagenaars ca. 1 min. (12%), presentator/voice-over ca. 2.5 min. (29%)

Samenvatting: De tijdsverdeling is per segment redelijk evenwichtig tussen experts en ervaringsdeskundigen. Echter, in het bevolkingssegment ontbreekt een politieke stem volledig, waardoor de demografische analyse eenzijdig academisch blijft. Het Soedan-segment wordt gedomineerd door de Rode Kruis-woordvoerder met een fondsenwervingsbelang.

4. WEGLATEN (Selectieve Omissie)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, hoewel relevant?

Weglating 1:

Context

Het politieke debat over mpox-vaccinatiebesluit van het kabinet-Schoof

Relevant bij: 03:26–03:37

Werking: De mededeling "Het nieuwe kabinet heeft daar nog geen besluit over genomen" wordt zonder politieke duiding gepresenteerd. Waarom heeft het kabinet nog geen besluit genomen? Welke politieke overwegingen spelen mee? Een reactie van het ministerie van VWS of een politieke duiding ontbreekt volledig.

Weglating 2:

Context

Politieke controverse over migratie in het bevolkingssegment

Relevant bij: 13:00–16:24

Werking: De bevolkingsgroei door migratie wordt uitsluitend demografisch-economisch geframed. De politieke controverse — het feit dat de grootste regeringspartij (PVV) een asielstop bepleit en dat het kabinet-Schoof historische asielmaatregelen heeft aangekondigd — wordt volledig weggelaten. Dit suggereert dat migratie een neutraal-technisch vraagstuk is, terwijl het het meest gepolariseerde politieke onderwerp in Nederland is.

Weglating 3:

Context

Bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking door kabinet-Schoof

Relevant bij: 11:24–11:31

Werking: De opmerking dat "opvang van vluchtelingen en ontwikkelingssamenwerking niet echt op nummer 1 staat" bij het nieuwe kabinet wordt niet verder uitgewerkt. Concrete bezuinigingscijfers, kabinetsreactie of politieke context ontbreken, waardoor een impliciete kritiek op het kabinet onweersproken blijft.

Samenvatting: De meest significante weglating betreft het volledig ontbreken van het politieke migratiedebat in het bevolkingssegment, waardoor een van de meest controversiële politieke onderwerpen in Nederland als technisch-neutraal wordt gepresenteerd.

Ontbrekende stemmen

- Woordvoerder ministerie van VWS/kabinet-Schoof: Had kunnen toelichten waarom nog geen besluit is genomen over mpox-vaccinatieprogramma
- PVV- of BBB-woordvoerder: Had het politieke perspectief op migratie als demografisch fenomeen kunnen vertegenwoordigen
- Gemeentewoordvoerder Arnhem: Had kunnen reageren op kritiek over bouwen in uiterwaarden ondanks negatief ministerieel advies
- Econoom arbeidsmarkt: Had de economische noodzaak van arbeidsmigratie kunnen kwantificeren en nuanceren

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Soedanese vluchteling zelf: Directe getuigenis ontbreekt; alleen westerse hulpverleners en journalisten komen aan het woord
- Kritische stem over WHO-noodsituatieverklaring: Had kunnen nuanceren of de WHO-verklaring proportioneel is voor de Nederlandse situatie
- Waterschap-bestuurder: Had kunnen toelichten welke politieke keuzes worden gemaakt in dijkversterkingsprogramma's en financiering
- Verzekeraar of vastgoedontwikkelaar: Had het economische perspectief op bouwen in overstromingsgevoelige gebieden kunnen vertegenwoordigen

5. CIJFERMATIGE MANIPULATIE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 01:47

Cijfer: "14.000 geregistreerde gevallen en 524 doden meldt de WHO nu."

Dimensies: (a) Absolutewaarde ✓ — (b) Aandeel X — (c) Trend X

Ontbrekende context

Het sterftcijfer ($524/14.000 = \text{ca. } 3.7\%$) wordt niet vergeleken met eerdere mpox-varianten of andere infectieziekten. De trend (stijgend/dalend?) ontbreekt. Het aandeel ten opzichte van de totale bevolking van Congo (ca. 100 miljoen) ontbreekt.

Werking: De absolute cijfers wekken een indruk van ernst zonder dat de relatieve omvang of de trend duidelijk wordt.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 08:06–08:10

Cijfer: "Tot nu toe is dat maar 20% van het geld dat de VN nodig heeft om al die vluchtelingen te kunnen helpen, is nog maar binnen."

Dimensies: (a) Absolutewaarde X (geen absoluut bedrag) — (b) Aandeel ✓ — (c) Trend X

Ontbrekende context

Het absolute bedrag dat de VN nodig heeft ontbreekt. De trend (is dit beter of slechter dan vorig jaar?) ontbreekt. Vergelijking met andere crises (Oekraïne, Gaza) wordt verbaal aangestipt maar niet gekwantificeerd.

Werking: Het percentage van 20% klinkt alarmerend maar kan niet worden beoordeeld zonder absoluut bedrag en historische vergelijking.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 13:49–14:07

Cijfer: "Daardoor duurde het maar acht jaar om van 17 miljoen tot 18 miljoen te komen. Maar dat is GEEN record. Een record was er wel eind jaren 50."

Dimensies: (a) Absolutewaarde ✓ — (b) Aandeel X — (c) Trend ✓

Ontbrekende context

De vergelijking met de jaren 50 (babyboom) is correct maar de oorzaken zijn fundamenteel anders (natuurlijke aanwas vs. migratie). Het procentuele groeitempo wordt niet vergeleken.

Werking: De relativisering ("geen record") bagatelliseert de politieke gevoeligheid van de migratiecomponent.

Samenvatting: Cijfers worden gebruikt om ernst te illustreren (mpox, Soedan) of te relativeren (bevolkingsgroei), maar missen consequent de driedimensionale context (absoluut/aandeel/trend). De meest significante omissie is het ontbreken van het absolute VN-financieringstekort voor Soedan.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

1/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen/ideeën.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 02:26–02:41

Citaat

"En verder is het ook een stigmatiserende naam. En een zwaarbeladen racistische naam. Zo is het ook gebruikt via internet. De connectie tussen Afrika en apen en zwarte mensen."

Techniek: De term "apenpokken" wordt geassocieerd met racisme en stigmatisering. Mensen die de populaire naam gebruiken worden impliciet geassocieerd met racistisch internetgebruik.

Werking: Legitiem taalgebruik (de populaire naam was jarenlang officieel) wordt geframed als potentieel racistisch, wat een chilling effect kan hebben op neutrale discussie.

Geen personen worden als "complottheoreticus" of vergelijkbaar geframed in deze uitzending.

Samenvatting: Guilt by association is beperkt aanwezig in de naamgevingsdiscussie rond mpox, waarbij het gebruik van de populaire naam impliciet wordt geassocieerd met racistisch internetgedrag. Dit is een milde maar merkbare framingtechniek.

7. TIMING

2/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1:

Positie: 00:08 (begin)

Inhoud: "De uitbraak van een nieuwe variant van het mpox-virus... wordt door de Wereldgezondheidsorganisatie een internationale noodsituatie genoemd."

Timing-effect

De uitzending opent met een WHO-noodsituatieverklaring, wat onmiddellijk een gevoel van urgentie en alarm creëert. De nuancering dat er in Nederland slechts twee gevallen per maand zijn (03:45) en dat er geen overdracht binnen Nederland plaatsvindt (03:56) komt pas later.

Bevinding 2:

Positie: 12:57 (midden — overgang naar bevolkingssegment)

Inhoud: "Ja, we zijn vanaf vandaag met 18 miljoen mensen in Nederland."

Timing-effect

De overgang van de humanitaire Soedan-crisis naar het bevolkingssegment over migratie is abrupt. De emotionele lading van het Soedan-segment (vluchtelingen, honger, dood) kleurt de ontvangst van het migratiesegment, waardoor migratie impliciet in een humanitair-positief licht wordt geplaatst.

Samenvatting: De timing-effecten zijn beperkt maar merkbaar: alarmerende informatie wordt vooraan geplaatst, nuancering volgt later. De overgang van Soedan naar bevolkingsgroei creëert een impliciete emotionele associatie.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

2/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling dient het uitlokkende gebeurtenis te worden gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 11:24–11:31

Uitlokkende gebeurtenis: Journalist/presentator stelt dat het nieuwe kabinet ontwikkelingssamenwerking en vluchtelingenopvang niet prioriteert

Reactie: "Nederland heeft een nieuw kabinet, maar de opvang van vluchtelingen en ontwikkelingssamenwerking staat niet echt op nummer 1." — impliciete kritische toon

Vergelijking

Er is geen vergelijkbaar moment in de uitzending waarbij beleid van een progressief kabinet kritisch wordt bevestigd

Asymmetrie: Beperkt aantoonbaar — de opmerking is feitelijk maar de toon is impliciet kritisch richting het huidige kabinet; een vergelijkbare kritische toon richting progressief beleid ontbreekt

Verontwaardigingsgraad: 1/5

Selectiviteit: 1/5

Samenvatting: Selectieve verontwaardiging is beperkt aanwezig. De impliciete kritiek op het kabinet-Schoof in het Soedan-segment wordt niet gebalanceerd door vergelijkbare kritische toon richting andere politieke posities. De score blijft laag omdat de uitzending overwegend feitelijk van toon is.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig beeldt de uitzending het onderwerp af?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 13:00–16:24

Ontbrekend perspectief/feit: Het politieke debat over migratiebeperking in de context van bevolkingsgroei

Relevantie: Nederland voert op het moment van uitzending het meest restrictieve migratiebeleid in decennia; de grootste regeringspartij bepleit een asielstop

Gevolg: Het weglaten van dit perspectief presenteert bevolkingsgroei door migratie als een neutraal-technisch vraagstuk, terwijl het het meest gepolariseerde politieke onderwerp is

Bevinding 2:

Tijdstempel: 03:26–03:37

Ontbrekend perspectief/feit: Motivering van het kabinet voor het uitblijven van een mpox-vaccinatiebesluit

Relevantie: De Gezondheidsraad heeft in mei geadviseerd te investeren in vaccinatie; het kabinet heeft dit advies niet opgevolgd; de reden is onbekend

Gevolg: De indruk ontstaat dat het kabinet nalatig is, zonder dat het kabinetsstandpunt wordt weergegeven

Bevinding 3:

Tijdstempel: 04:48–12:55

Ontbrekend perspectief/feit: Directe stem van Soedanese vluchtelingen (niet via westerse intermediairs)

Relevantie: Alle informatie over de Soedan-crisis wordt gefilterd via westerse journalisten en hulpverleners

Gevolg: De agency van vluchtelingen wordt gereduceerd tot slachtofferrol; hun eigen politieke analyse van de crisis ontbreekt

Samenvatting: De uitzending mist systematisch politieke perspectieven op zowel het migratiedebat als het kabinetsbeleid, en filtert de Soedan-crisis uitsluitend via westerse intermediairs. Dit leidt tot een structureel onvolledig beeld op de meest politiek gevoelige onderwerpen.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 02:58–03:22

Citaat	<i>"Die ziekte kan je gewoon algemeen oplopen, hè. Die kun je ook krijgen als je op een festival innig knuffelt met iemand."</i>
Manipulatie	Mpox wordt geframed als een algemene ziekte die iedereen kan krijgen, terwijl epidemiologische data uit 2022 aantoonde dat de uitbraak in Nederland vrijwel uitsluitend mannen die seks hebben met mannen (MSM) trof. De framing "geen SOA" is technisch correct maar epidemiologisch misleidend voor de Nederlandse context.
Waarom problematisch	Kijkers krijgen een onjuist beeld van hun persoonlijk risico; de specifieke risicogroep wordt gebagatelliseerd ten gunste van een inclusief narratief.

Bevinding 2:

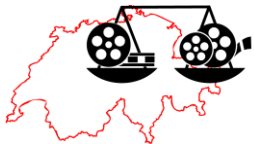
Tijdstempel: 13:20–13:49

Citaat	<i>"Ik denk dat Nederland als nooit tevoren een migratieland is geworden. Waren we eigenlijk altijd al."</i>
Manipulatie	Migratie wordt geframed als een historisch-continue en daarmee normale ontwikkeling ("waren we eigenlijk altijd al"). Dit normaliseringsframe negeert de kwantitatieve en kwalitatieve veranderingen in migratiepatronen.
Waarom problematisch	Het frame ondermijnt de legitimiteit van politieke zorgen over de omvang en snelheid van migratie door deze als ahistorisch te presenteren.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 22:45–22:58

Citaat	<i>"Goed nieuws voor de woningnood. Nee, ik snap voor de woningnood dat we in Nederland echt iets moeten. Maar moet je dan bouwen op een plek waarvan nu eigenlijk nationaal is gezegd: hier moeten we niet meer willen bouwen."</i>
Manipulatie	De bewoner Hilde Stroot wordt geframed als redelijke stem die zowel de woningnood erkent als de overstromingsrisico's benoemt. De gemeente Arnhem, die de bouw heeft goedgekeurd, krijgt geen spreektijd om haar beslissing te verdedigen.
Waarom problematisch	De framing suggereert dat de gemeente onverantwoord handelt, zonder hoor en wederhoor.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: De meest significante framingproblematiek betreft het normaliseringsframe rond migratie en het epidemiologisch misleidende "iedereen kan het krijgen"-frame bij mpox. Beide frames dienen een inclusief-progressief narratief ten koste van feitelijke precisie.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gecreëerd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 02:26–02:33

Citaat	<i>"En verder is het ook een stigmatiserende naam. En een zwaarbeladen racistische naam."</i>
Manipulatie	De term "apenpokken" wordt als "racistisch" gelabeld zonder dat dit wetenschappelijk of juridisch is vastgesteld. De WHO heeft de naam gewijzigd om stigmatisering te voorkomen, maar heeft de term niet als racistisch gekwalificeerd.
Waarom problematisch	Neutrale alternatief zou zijn: "De WHO heeft de naam gewijzigd vanwege zorgen over stigmatisering." Het label "racistisch" is een normatief oordeel dat als feit wordt gepresenteerd.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 11:24–11:27

Citaat	<i>"Nederland heeft een nieuw kabinet, maar de opvang van vluchtelingen en ontwikkelingssamenwerking staat niet echt op nummer 1."</i>
Manipulatie	Het woordje "maar" impliceert een tegenstelling en een negatief oordeel over het kabinetsbeleid. De formulering suggereert dat het kabinet zijn prioriteiten verkeerd heeft gesteld.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief: "Het nieuwe kabinet heeft andere prioriteiten gesteld op het gebied van vluchtelingenopvang en ontwikkelingssamenwerking."

Bevinding 3:

Tijdstempel: 07:30–07:34

Citaat	<i>"Hulporganisaties slaan al maanden alarm over de ergste hongercrisis ter wereld en de dodelijkste in ruim 40 jaar."</i>
Manipulatie	Superlatieven ("ergste", "dodelijkste") worden zonder bronvermelding als vaststaand feit gepresenteerd. De bron van deze kwalificatie is niet vermeld.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief: "Hulporganisaties omschrijven de crisis als een van de ernstigste hongercrisis in decennia, volgens [bron]."

Samenvatting: De woordkeuze bevat meerdere normatieve oordelen die als feit worden gepresenteerd, met name rond de term "racistisch" voor mpox-naamgeving en de impliciete kritiek op het kabinetsbeleid via het woordje "maar".

12. MODERATIEGEDRAG

2/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling dient het uitlokkende gebeurtenis te worden gedocumenteerd.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 09:03–09:10

Uitlokkende gebeurtenis: Derk Segaar (Rode Kruis) reageert aarzelend op de vraag of vluchtelingen liever dood willen door een kogel dan door honger

Citaat (presentator)

[geen onderbreking — Segaar krijgt ruimte om te antwoorden]

Vergelijking

Geen vergelijkbaar moment met een andere gast waarbij harder werd doorgevraagd

Asymmetrie: Niet aantoonbaar — de presentator geeft Segaar adequate ruimte

Bevinding 2:

Tijdstempel: 12:05–12:10

Uitlokkende gebeurtenis: Segaar stelt dat de samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken "zeer genereus" is

Citaat (presentator)

"Verwacht u dat door te kunnen zetten?" — zachte vervolgvraag

Vergelijking

Er is geen vergelijkbaar moment waarbij een kritischere vervolgvraag werd gesteld aan een andere gast

Asymmetrie: Beperkt — de presentator vraagt niet door op het fondsenwervingsaspect (gironummer 881) of het institutionele belang van het Rode Kruis

Samenvatting: Het moderatiegedrag is overwegend neutraal. De meest merkbare omissie is het niet doorvragen op het fondsenwervingsbelang van het Rode Kruis, maar dit is een weglating eerder dan een actieve asymmetrie.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verschillende hardheid/zachtheid van vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan Derk Segaar (Rode Kruis), 09:54: "Kunt u daar als Rode Kruis nog iets aan doen?" — zacht/constructief
Aan Hilde Stroot (bewoner uiterwaarden), 23:14: "Is het niet ook een beetje hypocriet dat jullie wel hier in de uiterwaarden mogen wonen maar andere mensen niet?" — harder/confronterend

Vergelijking

De bewoner krijgt een confronterende vraag over haar eigen positie, terwijl de institutionele vertegenwoordiger (Rode Kruis) uitsluitend constructieve vragen krijgt. Dit is een merkbare asymmetrie.

Asymmetrie 2:

Aan medisch expert (mpox), 03:38: "Is het alarm dat de WHO nu afgeeft reden tot zorg in Nederland?" — open/neutral
Aan Derk Segaar, 10:34: "De crisis wordt ook wel een vergeten oorlog genoemd. Hoe komt dat?" — open/neutral

Vergelijking

Beide vragen zijn open en neutral; geen asymmetrie hier aantoonbaar.

Samenvatting: De meest merkbare vragen-asymmetrie betreft de confronterende vraag aan bewoner Hilde Stroot over haar "hypocrisie", terwijl institutionele vertegenwoordigers uitsluitend zachte, constructieve vragen krijgen. Dit patroon bevoordeelt institutionele stemmen boven individuele burgers.

14. FALSE BALANCE

2/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 13:54–14:07

Constructie: "Maar dat is GEEN record. Kijk maar mee. Een record was er wel eind jaren 50."

Analyse

De vergelijking tussen bevolkingsgroei door babyboom (jaren 50) en bevolkingsgroei door migratie (nu) creëert een schijnbare balans die de kwalitatieve en politieke verschillen tussen beide fenomenen negeert. De suggestie dat "het geen record is" bagatelliseert de politieke gevoeligheid van de huidige situatie.

Werking: Kijkers krijgen de indruk dat de huidige bevolkingsgroei historisch normaal is, terwijl de oorzaken fundamenteel anders zijn.

Samenvatting: False balance is beperkt aanwezig. De meest merkbare instantie is de historische vergelijking die kwalitatief verschillende fenomenen (babyboom vs. migratie) als equivalent presenteert.

15. AGENDA-SETTING

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1:

Gesteld agenda-element: Migratie als demografisch-economisch vraagstuk dat technisch beheerd moet worden
Tijdstempel: 13:00–16:24 — Bewijs: "Kies politiek voor een gematigde groei. Een gematigde groei die niet overvraagt."

Alternatieve agenda: Het politieke debat over de wenselijkheid van migratie, de culturele en sociale dimensies van bevolkingsgroei, en de democratische legitimiteit van migratiebeleid

Bevinding 2:

Gesteld agenda-element: Klimaatverandering als vaststaand en urgent probleem dat technische oplossingen vereist
Tijdstempel: 16:39–25:15 — Bewijs: "Want door klimaatverandering en extreme regenbuien neemt de kans op overstromingen toe."

Alternatieve agenda: Kosten-batenanalyse van klimaatadaptatiemaatregelen; politieke discussie over prioritering van klimaatinvesteringen vs. andere overheidsuitgaven

Bevinding 3:

Gesteld agenda-element: Humanitaire hulp aan Soedan als morele verplichting

Tijdstempel: 04:48–12:55 — Bewijs: "881 is het gironummer maar daar komt nauwelijks geld binnen."

Alternatieve agenda: Politieke oorzaken van de Soedan-crisis; rol van internationale actoren; effectiviteit van humanitaire hulp vs. politieke oplossingen

Samenvatting: De uitzending stelt een agenda waarbij technische en humanitaire oplossingen als vanzelfsprekend worden gepresenteerd, terwijl de politieke dimensies van migratie, klimaatbeleid en internationale hulp grotendeels buiten beeld blijven. Dit sluit aan bij een progressief-technocratisch wereldbeeld.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht Individuele Scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenselectie	H	4	Rode Kruis-expert heeft niet-benoemd fondsenwervingsbelang; anonieme experts missen identificatie
2	Bronselectie	H	3	Bronnen zijn beperkt tot humanitaire organisaties en overheidscommissies zonder kritische tegengeluiden
3	Tijdsverdeling	H	3	Tijdsverdeling is per segment redelijk maar mist politieke stemmen volledig
4	Weglaten	H	5	Het politieke migratiedebat en kabinetsreactie op mpox-advies ontbreken structureel
5	Cijfermatige manipulatie	H	3	Cijfers missen consequent de driedimensionale context (absoluut/aandeel/trend)
6	Schuld door associatie	H	1	Beperkte associatie van "apenpokken"-gebruik met racistisch internetgedrag
7	Timing	H	2	Alarmerende informatie vooraan, nuancering later; emotionele overgang Soedan→migratie
8	Selectieve verontwaardiging	H	2	Impliciete kritiek op kabinet-Schoof zonder vergelijkbare kritiek op andere posities
9	Volledigheid	H	5	Politieke perspectieven op migratie en kabinetsbeleid systematisch afwezig
10	Framing	S	5	Migratie als historisch-normaal geframed; mpox als algemene ziekte geframed
11	Woordkeuze	S	4	"Racistisch" als feit gepresenteerd; "maar" als impliciete kabinettskritiek
12	Moderatiegedrag	S	2	Overwegend neutraal; fondsenwervingsbelang Rode Kruis niet doorgevraagd
13	Vragen-asymmetrie	S	3	Bewoner krijgt confronterende vraag; institutionele vertegenwoordigers krijgen zachte vragen
14	Schijnbalans	S	2	Historische vergelijking bagatelliseert politieke gevoeligheid huidige migratie
15	Agenda-setting	S	5	Technisch-humanitaire agenda domineert; politieke dimensies systematisch afwezig

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1-9): 3.1 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10-15): 3.5 / 10

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 3.3 / 10

Dominante Technieken

- 1. Weglaten / Selectieve Omissie (Score 5):** De uitzending laat het politieke migratiedebat volledig achterwege in het bevolkingssegment, waardoor het meest gepolariseerde politieke onderwerp in Nederland als technisch-neutraal wordt gepresenteerd. Dit is de meest significante bias-techniek in deze uitzending, omdat het een structurele keuze betreft die het wereldbeeld van de kijker vormt.
- 2. Framing (Score 5):** Migratie wordt geframed als historisch-continue en daarmee normale ontwikkeling, terwijl mpox wordt geframed als een ziekte die iedereen kan krijgen. Beide frames dienen een inclusief-progressief narratief ten koste van feitelijke precisie en politieke volledigheid.
- 3. Agenda-setting (Score 5):** De uitzending stelt een agenda waarbij technische en humanitaire oplossingen als vanzelfsprekend worden gepresenteerd. Politieke dimensies van migratie, klimaatbeleid en internationale hulp blijven buiten beeld, wat aansluit bij een progressief-technocratisch wereldbeeld.

Kernboodschappen van de Uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "Migratie is een historisch-normaal en economisch noodzakelijk fenomeen dat technisch beheerd moet worden, niet politiek bestreden."

Techniek: Framing + Agenda-setting + Weglaten — Bewijs: 13:20–16:24, 13:54–14:07

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Iedereen is kwetsbaar voor mpox en stigmatisering van risicogroepen is racistisch en onjuist."

Techniek: Framing + Woordkeuze — Bewijs: 02:26–02:41, 02:58–03:22

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "Het huidige kabinet prioriteert vluchtelingenopvang en klimaatadaptatie onvoldoende, terwijl de urgentie groot is."

Techniek: Weglaten + Woordkeuze + Selectieve verontwaardiging — Bewijs: 11:24–11:31, 03:26–03:37

Manipulatiegraad-Indeling

Motivering: De uitzending scoort 3.3/10, wat wijst op een lichte maar consistente tendens. De bias is niet het gevolg van actieve manipulatie maar van structurele keuzes in onderwerpsselectie, framing en weglating. Het volledig ontbreken van politieke perspectieven op migratie in het bevolkingssegment is de meest significante afwijking van de pluralismeverplichting van Mediawet Art. 2.1. De humanitaire framing van het Soedan-segment, gecombineerd met de impliciete kabinettskritiek, versterkt een progressief-humanitair narratief. De technische segmenten (waterveiligheid) zijn overwegend evenwichtig.

CONCLUSIE

De uitzending van EenVandaag voldoet op technisch-inhoudelijk niveau grotendeels aan de journalistieke standaarden, maar vertoont een consistente lichte tendens in de richting van een progressief-technocratisch wereldbeeld. De meest significante afwijking van Mediawet Art. 2.1 betreft het bevolkingssegment (13:00–16:24), waarin migratie als demografisch-economisch vraagstuk wordt gepresenteerd zonder enige vertegenwoordiging van de politieke perspectieven van de twee grootste regeringspartijen (PVV en BBB). Het Soedan-segment bevat een niet-benoemd fondsenwervingsbelang van de Rode Kruis-woordvoerder en een impliciete kabinettskritiek die onweersproken blijft. De framing van mpox als "geen homoziëke" en de kwalificatie van de populaire naam als "racistisch" zijn normatieve oordelen die als feit worden gepresenteerd. Hoewel geen van deze bevindingen op zichzelf een ernstige schending van Mediawet Art. 2.1 vormt, vormen zij samen een patroon van structurele weglating van rechtse en populistische perspectieven dat bij herhaling over meerdere uitzendingen een pluralismevraagstuk oplevert.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENSELECTIE	4	••
2	BRONSELECTIE	3	••
3	TIJDSVERDELING	3	••
4	WEGLATEN (Selectieve Omissie)	5	•••
5	CIJFERMATIGE MANIPULATIE	3	••
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	1	•
7	TIMING	2	•
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	2	•
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)	5	•••
10	FRAMING (Kader stellen)	5	•••
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	4	••
12	MODERATIEGEDRAG	2	•
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	3	••
14	FALSE BALANCE	2	•
15	AGENDA-SETTING	5	•••

HARDFACTS-SCORE (1-8)

3.1/10

Lichte onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

3.5/10

Lichte onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

3.3/10

Lichte onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE KWALIFICATIE (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Schending 1:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — pluriformiteitsvereiste

Feitelijke omschrijving: Het bevolkingssegment (13:00–16:24) behandelt migratie als demografisch-economisch vraagstuk zonder enige vertegenwoordiging van de politieke perspectieven van PVV (asielstop, grenzen dicht) en BBB (voedselzekerheid, nationale soevereiniteit), terwijl deze partijen samen 44 zetels hebben en deel uitmaken van de regeringscoalitie.

Bewijs: 13:20 "Ik denk dat Nederland als nooit tevoren een migratieland is geworden. Waren we eigenlijk altijd al." — geen politieke tegenstem aanwezig

Beoordeling: Het volledig weglaten van de politieke controverse rond migratie in een segment dat expliciet over bevolkingsgroei door migratie gaat, is een aantoonbare afwijking van het pluralismevereiste. De staatscommissie-aanbeveling voor "gematigde groei" wordt als vanzelfsprekend gepresenteerd zonder politieke context.

Schending 2:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — evenwichtigheids- en onafhankelijkheidsvereiste

Feitelijke omschrijving: Derk Segaar van het Rode Kruis wordt als neutrale expert gepresenteerd terwijl zijn organisatie een direct fondsenwervingsbelang heeft bij het benadrukken van de ernst van de Soedan-crisis. Het gironummer 881 wordt expliciet genoemd (12:33) zonder dat de presentator dit als fondsenwervingsmoment identificeert of kritisch bevraagt.

Bewijs: 12:33 "881 is het gironummer maar daar komt nauwelijks geld binnen."

Beoordeling: Het presenteren van een fondsenwervende organisatie als neutrale expert zonder transparantie over het institutionele belang is een beperkte maar aantoonbare afwijking van het onafhankelijkheidsvereiste.

Schending 3:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — evenwichtigheids- en hoor-en-wederhoor-vereiste

Feitelijke omschrijving: De gemeente Arnhem wordt impliciet bekritiseerd voor het goedkeuren van woningbouw in de uiterwaarden (22:28–23:13) zonder dat de gemeente spreektijd krijgt om haar beslissing te verdedigen. De Raad van State-uitspraak wordt vermeld maar niet toegelicht.

Bewijs: 22:28 "Het verbaasde de buurt dan ook toen de gemeente aankondigde nog eens honderden huizen te gaan bouwen hier in de uiterwaarden. Ondanks het negatieve advies van het ministerie."

Beoordeling: Het ontbreken van hoor en wederhoor bij de gemeente Arnhem is een beperkte maar aantoonbare afwijking van het evenwichtigheidsbeginsel.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending van EenVandaag voldoet in grote lijnen aan de vereisten van Mediawet Art. 2.1, maar vertoont op drie punten aantoonbare afwijkingen. De meest significante afwijking betreft het pluralismevereiste in het bevolkingssegment, waar het politieke migratiedebat volledig ontbreekt. De overige afwijkingen (fondsenwervingsbelang Rode Kruis, ontbreken hoor en wederhoor gemeente Arnhem) zijn van beperktere aard. Op basis van één uitzending kan geen definitieve conclusie worden getrokken over een structurele schending van Mediawet Art. 2.1; daarvoor is analyse van een reeks uitzendingen vereist. De bevindingen rechtvaardigen echter nader onderzoek naar het patroon van onderwerpselectie en politieke vertegenwoordiging in EenVandaag-uitzendingen over een langere periode.

HOOFDSTUK 6 — Brondieptecheck

1. Rode Kruis Nederland (via Derk Segaar)

- 1. FINANCIERING:** Deels publiek (ministerie van Buitenlandse Zaken via noodhulpfinanciering), deels private donaties van het publiek. Segaar bevestigt de "genereuze samenwerking" met het ministerie (11:44–11:56).
- 2. MANDAAT:** Humanitaire hulpverlening — niet compatibel met volledig neutrale inschatting van de ernst van crises, omdat de organisatie institutioneel belang heeft bij het benadrukken van urgentie voor fondswerving.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Direct fondsenwervingsbelang — gironummer 881 expliciet genoemd tijdens interview (12:33). De organisatie profiteert financieel van publieke aandacht voor de Soedan-crisis.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:**
 - D1 Belangenconflict: -1 — Fondsenwervingsbelang aantoonbaar
 - D2 Persoonlijk risico: +1 — Hulpverleners riskeren leven in veld
 - D3 Vakbekwaamheid: +1 — Directe veldervaring
 - D4 Consistentie: +1 — Rode Kruis-positie consistent met humanitaire missie
 - D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van emotionele appels en concrete cijfers
 - D6 Bronniveau: 0 — Eigen organisatie-informatie (secundair)

TOTAAL: +2 → BRONLICHT: GEEL

- 5. TEGENSTEM:** Geen onafhankelijke evaluatie van Rode Kruis-effectiviteit in Soedan geciteerd; geen alternatieve humanitaire organisatie met afwijkende inschatting geraadpleegd.

BELANGRIJK: "Rode Kruis" is geen neutrale kwalificatie. Het is een institutionele affiliatie met een eigen fondsenwervingsbelang die zelf kritisch moet worden bevestigd.

2. Staatscommissie bevolkingsgroei (aanbeveling "gematigde groei")

- 1. FINANCIERING:** Publiek gefinancierd — ingesteld door de Tweede Kamer op verzoek van het parlement.
- 2. MANDAAT:** Advisering over bevolkingsbeleid — compatibel met neutrale analyse, maar aanbevelingen hebben politieke implicaties die niet neutraal zijn.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Geen direct commercieel belang; wel institutioneel belang bij het serieus nemen van haar eigen aanbevelingen. De aanbeveling voor "gematigde groei" impliceert migratiebeperking, wat politiek controversieel is.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:**
 - D1 Belangenconflict: +1 — Geen commercieel belang
 - D2 Persoonlijk risico: +1 — Commissieleden staan achter publieke aanbevelingen
 - D3 Vakbekwaamheid: +2 — Multidisciplinaire commissie
 - D4 Consistentie: +1 — Aanbevelingen consistent met opdracht
 - D5 Emotionalisering vs. data: +2 — Overwegend data-gedreven
 - D6 Bronniveau: +1 — Primair rapport (eigen onderzoek)

TOTAAL: +8 → BRONLICHT: GROEN

- 5. TEGENSTEM:** Geen econoom of demograaf met afwijkende inschatting geciteerd; de aanbeveling voor "maximaal 20 miljoen inwoners in 2050" wordt als vanzelfsprekend gepresenteerd.

3. WHO (Wereldgezondheidsorganisatie)

- 1. FINANCIERING:** VN-orgaan, gefinancierd door lidstaten (verplichte bijdragen) en vrijwillige bijdragen van staten en private donoren (o.a. Bill & Melinda Gates Foundation, ca. 13% van budget).
- 2. MANDAAT:** Internationale volksgezondheid — compatibel met neutrale inschatting van gezondheidsrisico's, maar noodsituatieverklaringen hebben ook politieke en financiële implicaties voor de organisatie.
- 3. BELANGENCONFLICT:** WHO heeft institutioneel belang bij het serieus nemen van haar eigen noodsituatieverklaringen (geloofwaardigheid, financiering). Kritiek op WHO-noodsituatieverklaringen (o.a. na COVID-19) is relevant context die ontbreekt.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:**

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- D1 Belangenconflict: 0 — Beperkt institutioneel belang bij noodsituatieverklaringen
- D2 Persoonlijk risico: +1 — Reputatierisico bij onjuiste verklaringen
- D3 Vakbekwaamheid: +2 — Internationale gezondheidsexpertise
- D4 Consistentie: +1 — Consistent met eerdere noodsituatieverklaringen
- D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend data-gedreven
- D6 Bronniveau: +2 — Primaire bron (eigen surveillance-data)

TOTAAL: +7 → BRONLICHT: GROEN

5. TEGENSTEM: Geen kritische epidemioloog die de proportionaliteit van de WHO-verklaring voor de Europese/Nederlandse context be vraagt.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Rode Kruis Nederland (via Derk Segaar)	-1	+1	+1	+1	0	0	+2	GEEL
Staatscommissie bevolkingsgroei (aanbeveling "gematigde groei")	+1	+1	+2	+1	+2	+1	+8	GROEN
WHO (Wereldgezondheidsorganisatie)	0	+1	+2	+1	+1	+2	+7	GROEN

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling	De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.
Geen juridisch oordeel	De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).
Geen causaliteitsbewijs	Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.
Geen oordeel over intentie	De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.
Heuristisch vergelijkingsinstrument	De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt.

Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven.

In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.